

De Bredasche Courant verschijnt, zoo lang de gebeurtenissen in het land voortduren, dagelijks, en is door het gehele Koninkrijk bij alle Postkantoren en voornaamste Boekhandlungen verkrijgbaar. Dezelve wordt daags voor den verschijndag alom verzonden.

De geabonneerden ontvangen hunne gewone Couranten op heere vellen per week, voor de bepaalde abonnements-prijs à f. 2, 25 per kwartaal. Intusschen zal men niet meer dan 30 Cents voor 3 of 4 extra-couranten, per week, betalen.

NOTIFIKAAT

De leden der ingezetenen, dat door den stedelijken raad is opgemaakt de uitslag der stemming van de stemgerechtigde burgers, zoo tot vervulling van het één derde van het kiezers collegie, hetwelk, volgens art. 22 van het reglement voor het stedelijk bestuur, op den 30sten September 1830 moet aftreden, als voor de buitengewone vacature ontstaan door het overlijden van leden van hetzelfde; en dat uit het proces-verbaal dier stemming is gebleken, dat voor den gewonen tijd van twee jaren zijn verkozen of gekozen de heeren *P. L. Facs, P. A. Werden, J. Coppens, Mr. P. Gouverneur, B. Flooren, Mr. C. J. F. van den Heuvel, A. J. Ingenhous, J. P. Eelkens, Mr. J. Mastboom en W. James*, terwijl, voor de buitengewone vacature wegens het overlijden van den heer *A. Oukoop*, welke zitting had tot 1836, is benoemd de heer *P. C. Hessels*, en, voor de buitengewone vacature, door het afsterven van den heer *F. Hermus* veroorzaakt, en die in 1833 moest aftreden, is verkozen de heer *A. P. Maassen*.

BREDA, den 1 October 1830.

DE ROIJ. VI.
 Ter Ordonnantie van deseelen,
 De Secretaris der Stad
 H. W. SCHRUIKES.

N E D E R L A N D E N.

Breda, den 3den October.

Wij lezen in de staats-courant van heden het volgende allerge-wigtigst besluit:

Wij WILLEM, kon.,

Gezien Onze hoedschap van den 13. September 18, waarbij Wij aan de Staten-Generaal Ons verlangen hebben te kennen gegeven, om het gevoelen der Vertegenwoordigers van het volk te vernemen over de volgende vraagpunten, te weten:

1°. Of, de ondervinding de noodzakelijkheid heeft aangetoond, om de nationale instellingen te wijzigen?

2°. Of, in dat geval, de betrekkingen, door de traktaten en door de grondwet, tusschen de twee groote afdeelingen van het Koninkrijk gevestigd, tot bevordering van het gemeenschappelijk belang, in vorm of aard, zouden behooren te worden veranderd?

Gezien het bevestigend antwoord, door de Staten-Generaal, op die twee vraagpunten gegeven en aan ons op heden overgelegd;

Willende de meest geschikte maatregelen nemen, om dien wensch op eene spoedige en regelmatige wijze te verwezenlijken;

De hoofden der onderscheidene departementen van algemeen bestuur gehoord,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Eene staats-kommissie zal worden belast met het ontwerpen der wettelijke bepalingen, welke zullen noodig zijn, om in de grondwet en in de bestaande betrekkingen tusschen de twee groote afdeelingen van het koninkrijk, de veranderingen daar te stellen, welke de algemeene belangen, en die van elke der gezegde afdeelingen vorderen.

Art. 2. De gezegde staats-kommissie zal zijn zamengesteld uit de volgende leden:

Jhr. *R. W. J. van Pabst tot Bingerden, C. L. G. J. baron van Keerbergh van Kessel, Mr. A. J. Borret, J. d'Otteslager*, leden van den raad van state;

F. G. baron van Lijnden van Hemmen, J. Prins van Chimay, Jhr. F. C. de Jonge, Mr. P. F. Nicolai, leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

Jhr. *P. J. M. G. Huysman d'Anecroix, E. C. de Gerlache, Jhr. J. van Crombrughe, C. le Hon, Jhr. G. G. Clifford, Mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven, Mr. H. M. A. J. van Asch van Wyck, Mr. P. T. Sijpkens*, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Het voorzitterschap zal zijn opgedragen aan den eersten in rang der Staatsraden, bij de deliberation tegenwoordig.

De Commissie zal worden geadsisteerd door de heeren:

W. I. Pijpers, referendaris van de eerste klasse, en *Jhr. C. de Thijsebaert*, referendaris van de 2. klasse bij den raad van state, die belast zullen zijn met het opmaken der processen-verbaal van de zittingen.

Art. 3. Zij zal onverwijld te 's Gravenhage bijeenkomen, om hare werkzaamheden aan te vangen.

Art. 4. Zij zal Ons haren arbeid in den kortst mogelijken tijd doen toekomen, opdat Wij de door Ons goedgekeurde ontwerpen aan de Staten-Generaal, in de eerste dagen hunner aanstaande zitting, zonden kunnen aanbieden, en vervolgens, zoodra doehlijk, overgaan tot de bijeenroeping der provinciale Staten, overeenkomstig art. 230 der Grondwet.

Art. 5. De Commissie zal bij alle hare overwegingen bestendiglijk in het oog houden, dat het Onze stellige begeerte is, de herziening van de grondwet te doen strekken, om, wederkeeriglijk, aan elke der groote afdeelingen van het Rijk de meest mogelijke waarborgen te verschaffen tegen allen overwegenden invloed van de andere.

Afschriften dezes zullen worden gezonden aan Onze beminde Zonen den Prins van Oranje en Prins *Frederik der Nederlanden*, aan de hoofden der onderscheidene Departementen van algemeen Bestuur en aan ieder der Leden der benoemde Staats-commissie, alsmede aan de Referendarissen bij dezelve, tot informatie en nageet.

Gegeven te 's Gravenhage, den 1sten October des jaars 1830, het zeventiende van Onze regering.

(geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(geteekend) J. G. DE MEIJ VAN STRIEPERK.

— Gisteren is de buitengewone zitting der Staten-Generaal gesloten, nadat de heer *Donker-Curtius* zijn voorstel in de Tweede Kamer had ingetrokken en het voorstel van den heer *van Sijtzama* was verworpen, in vereenigde zitting, gesloten. Zie hier de aanspraak van den minister van binnenlandsche zaken bij die gelegenheid gedaan:

EDEL MOGENDE HEEREN!

De Koning heeft mij gelast, de tegenwoordige zitting van U Edel Mogenden te sluiten.

De buitengewone bijeenhouding van de geheele Nationale milite had die zitting noodzakelijk gemaakt. Zij is overigens voornamelijk toegewijd geworden aan het onderzoek van twee vraagstukken van eene groote uitgestrektheid en hooge aangelegenheid.

De Koning, onderrigt van den wensch, door U Edel Mogenden bij deze gelegenheid geuit, en de meest geschikte maatregelen willende nemen, om denzelven op eene spoedige en regelmatige wijze te verwezenlijken, heeft eene Staats-Commissie belast met het ontwerpen der wettelijke bepalingen, welke zullen noodig zijn, om, in de grondwet en in de bestaande betrekkingen tusschen de twee groote afdeelingen van het Koninkrijk, de veranderingen daar te stellen, welke het algemeen belang en dat van elk der afdeelingen vorderen.

De tijd, welke tusschen de tegenwoordige en de aanstaande gewone zitting van U Edel Mogenden zal verlopen, zal voor het werk dier Commissie worden ten nutte gemaakt. Dezelve zal insgelijks worden besteed aan de overweging der middelen, om de financiën van het Koninkrijk te verbeteren en het openbaar crediet op te beuren.

Gesterkt door Hoogstdezelfs opregte bedoelingen en de rechtvaardigheid Zijner zaak, zal de Koning niets onbeproefd laten, om een einde te maken aan de rampspoeden, die een gedeelte van het Koninkrijk teisteren, en vooral om die provincien, welke daarvan nog zijn bevrijd gebleven, krachtadiglijk te verdedigen en te beschermen.

Brengt, Edel Mogende Heeren! deze verzekeringen in twee haardsteden over, gelijk ook de betuiging der hooge tevredenheid, welke de in den boezem dezer vergadering gegeven blijken van vaderlands

liefde en trouw, zoo wel als de kalmte, welke bij uwe overwegingen heeft geheerscht, den Koning, onder zooveel leeds, hebben doen ondervinden.

In naam des Konings, verklaar ik deze buitengewone zitting der Staten-Generaal voor geëindigd en gesloten.

In Doornik heeft op den 28sten September II. ook een volsoploop plaats gehad. De menigte is op de kasernen aangevallen. Aanvankelijk hebben de troepen zich verdedigd en op de muitelingen gevuurd, zoodat er op eene plaats drie gedood en een twaalfde gewond werden, terwijl op eene andere vier doden en tien gekwetsten gevallen zijn. Van het garnizoen is slechts een man gewond, doch het toeval gewild hebbende, dat een man uit het volk door zijnen schoonzoon werd doodgeschoten, heeft zulks dadelijk een danigen indruk op de troepen gemaakt, dat het voor heeft gehouden, en dat vervolgens langzamerhand meer dan 600 soldaten hun vaandel verlaten hebben. Men vreesde derhalve voor nog meerderen afval. Tot nog toe was er geene attaque op de citadel gedaan.

Het voorbeeld van het garnizoen te Ostende, dat alle dienst geweigerd heeft, is ook te Nieuwpoort opgevolgd. Ook daar hebben de manschappen van de 6de afdeeling Infanterie en eenige in die vesting zich bevindende kanonniërs, op den 29sten September hunne posten verlaten, zoodanig dat de dienst daar alleen nog maar door de garnizoens-troepen verrigt werd.

POST SCRIPTUM. De gemeenschap tusschen Brussel en eenige steden van de provincien Antwerpen en de Vlaanderens hersteld zijnde, zijn de ons daaruit toegekomen nieuwspapieren zoo vol met berigten uit die stad, dat tijdgebrek ons noodzaakt, de voornaamsten daarvan slechts kortelijk mede te deelen: Gedurende de gevechten binnen Brussel, is een Engelschman, met name lord *Blantyre*, een hoofd-officier in engelsche dienst, omgekomen. -- Het provisioneel-gouvernement heeft een centraal-committé aangesteld, uit de heeren *de Potter*, *Rogier* en *van de Weyer* bestaande; de secretarissen van dat committé zijn de heeren *van der Linden* en *Cappin*. Dadelijk na deszelfs benoeming heeft dat committé eene proclamatie uitgevaardigd (*wij zullen dezelve mededeelen*). Voorts heeft het provisioneel gouvernement gelast, twee stukken kanon tot bijstand naar Leuven af te zenden, en heeft, behalven de benoeming van den heer *van Meenen*, hier onder gemeld, den Heer *du Chêne* tot secretaris van dien gouverneur van Zuid-Brabant benoemd. Eenige regeringen, voornamelijk in de provincie Henegouwen, zijn door hetzelfde veranderd. De Heer *Coghen* is tot commissaris-generaal van de financiën en de advocaat *Delfosse* tot zijnen secretaris benoemd. Nog heeft het gedaan de navolgende benoemingen, als: van de heeren *Lebroussart*, *Vauthier*, *Kindt* en *Nicolay*, tot inspecteurs van het openbaar onderwijs; van den heer *Soudain de Niederwerth* tot administrateur-generaal der gevangenen; van den heer *Alex Weissenbruch* tot chef van het bureau van inkwartiering en van den heer *Mareau* tot directeur over de levensmiddelen en den voorraad. Eindelijk heeft het committé gelast, dat terstond alle barrikades in de stad hersteld zouden worden en den kommandant en chef don *Juan van Halen* met de uitvoering van dezen maatregel belast, dewelke, van zijnen kant, eene proclamatie tegen de plunderaars uitgevaardigd (*ook deze proclamatie hopen wij in een volgend nummer te zullen mededeelen*), en verboden heeft, dat eenig tot de dienst der kavalerie geschikt paard, zoo min als eenige meubelen of bagage, de poort uitgevoerd moge worden.

De *Courrier des Pays-Bas*, thans officiële courant, komt zonder zegel uit en behelst nog eenige benoemingen, onder anderen die van advocaten-generaal in plaats van de heeren *Spruit*, te Brussel, en *Lautremange* te Luik; hij meldt ook, dat de gewezen gouverneur van Mons *Howen* en de kolonel der Artillerie *de la Sarras* naar de gevangenis des *Petits Carmes* overgebracht zijn.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Mechelen, den 3 October.

Gisteren heeft zich de divisie, onder de bevelen van den Generaal *Cort Heiligers*, over *Cortenbergh*, met het mobile leger van Prins *Frederik*, te Mechelen vereenigd, zoodat eene versterking van ongeveer 9 à 10,000 man ons voor elken aanval dekt.

De positie van *Vilvoorden* is echter verlaten, om de operatielijnen van het leger niet te groot te maken, en meer geconcentreerd, om zich ook gemakkelijker naar alle kanten te kunnen bewegen, waar de nood zulks vordert.

Deze beweging is in de tegenwoordige omstandigheden noodza-

kelijk, en voorzigtig uitgevoerd, te meer, daar de beide vlaamsche provincien, thans in crisis zijn.

De provincien Antwerpen en Limburg, zullen altijd twee voornamste steunpunten wezen, om stemhebbend te blijven, bij de oplossing van het vraagstuk der scheiding.

Hoopwaarschijnlijk vertrekt morgen, het hoofdkwartier naar Antwerpen; zelfs konde het wel eens mogelijk zijn, dat hetzelfde te Breda, de winterkwartieren betrok; evenwel is hiervan niets zeker te zeggen.

Men verhaalt hier voor waarheid, dat de heeren *Ducpétiaux* en *Platinckx*, tegen den overste *Senofkij* en den majoor *van Borselen*, zijn uitgewisseld, en dat tevens de majoor *Mertens* van het regiment dragonders No. 4, in hechtenis genomen en naar Antwerpen is getransporteerd.

Naar de laatste berichten zouden de troepen in Gend, zich in de citadel hebben teruggetrokken.

Belagchelijk is het om de verhalen van de gebeurtenissen op den 23, 24, 25 en 26 te Brussel in de Belgische nieuwspapieren te lezen; zelfs het *Journal d'Anvers* brengt hiertoe veel bij. -- Geen relaas is naar waarheid opgemaakt en in allen wordt de uitstekende moed der Brusselaren opgehield. Wanneer het moed genoemd mag worden, achter dikke muren, verraderlijk, en zonder gevaar, zijnen vijand te beschieten, dan waarlijk zijn de Brusselaren moedig; doch wanneer men daartegen oversteelt, dat in het open veld 1000 man, op het derde kanonschot, zijn gaan loopen, dan konde men het woord *moedig* wel eens in geen anderen zin opvatten.

Ook heeft er eene kleine vergissing plaats, bij de opgave van het op ons veroverd geschut.

Het *Antwerpsche blad* geeft op: dat men vier stukken kanon, en veel munitie-wagens van ons genomen heeft. De redactie heeft zich bedrogen, daar deze verovering door onze troepen, op die der muitelingen is gedaan. Dus eene schryffout, die in de tegenwoordige tijden ligt te vergeven is. Om echter der waarheid hulde te doen, zoo moeten wij bekennen, in Brussel achter gelaten te hebben een gebroken affuit-balk, en twee ledige voorwagens, die, aan stukken gereden, niet hebben kunnen vervoerd worden; met deze prijs hebben wij hen geëtt gewenscht. Het is waar, twee stukken hadden wij ons kunnen ontnemen, wanneer de Luit. *Meyer* en *Sodekamp* der rijdende artillerie, hen deze kans niet hadden afgesneden, en wat de dappere aanvallen op het park betreft, gelieve, de heeren optegeven, op welken dag, en nur dit heeft plaats gehad.

De tijd ontbreekt mij nog vooral een nog omständig verhaal van al het gebeurde te leveren; zoodra mij zulks mogelijk is, zal ik er een paar uurtjes voor afzonderen.

Antwerpen den 2den October.

De ontwerpen eener factie, welke bestaan, ons reeds voor eenige weinige jaren bekend was, zijn ten uitvoer gelegd en hebben helaas gezegevierd, . . . hebben een gouvernement, hetwelk zich door goedheid, en zwakheid, heeft doen kenmerken, geheel in slaap gewiegd, en aan de gevaren van geheele vernietiging blootgesteld. -- Ziedaar dus de belooning, voor zestienjarige onvermoeiden arbeid -- voor zoo vele weldaden, welke de beste der koningen, op het tijdstip dat hij de zoetste vruchten van zijn werk dacht in te oogsten, van een groot gedeelte zijner onderdanen ontvangt. Met weemoed moet men terug zien, op de beide nu afgeloopen maanden, waarin zoo vele gebeurtenissen zich hebben afgewisseld, die tevens te voorzien, en tegengestaan hadden kunnen worden, wanneer de mannen, aan wier hooge posten waren toebetrouwd, eigen wil en zielskracht genoeg gehad hadden, den alles vernielenden stroom, bij deszelfs oorsprong te stuiten. Ware het mogelijk om uit de geschiedbladeren van Nederland eenige bladzijden te verscheuren, dan zoude wij ten minste onze zwakheid voor onze naneyen kunnen verbergen; . . . doch helaas! het gebeurde heeft geen keer, alleen, onverschrokken moed, in het grootste gevaar aan den dag gelegd, kan onze staatshulk voor geheele vernietiging beveiligen. Holland moet kalm blijven, moet zich thans meer dan ooit door eendragt doen kenmerken, moet zijne eigene krachten gevoelen hoog te schatten en opofferingen met geduld weten te dragen; want Nederlands gelukzon mag thans niet nevelen bedekt zijn, deze kunnen verdwijnen en heldere stralen op het lieve Vaderland terug doen kaatsen. Geheel Europa is geschokt, doch na hevige onweervlagen komt doorgaans plotselinge kalmte, en de schipper kan eerst de gebreken van zijn schip, tuigage en bemanning, in

zake omstandigheden opmerken, en zoo hij dan verstandig handelt, maakt hij van deze kalmte gebruik, om alles zoo veel mogelijk te herstellen. De ondervinding alleen kan leeren, en wat heeft men in deze dagen niet kunnen opmerken?? Welke gebreken bestonden er niet in het *band* en vooral bij de *bemanning* onzer heen en wedergehoogerde hulk! Heil den *loods* die het vaartuig behouden in een veilige haven brengt! Heil den *bouwmeester*, die hetzelfde al weeten te herstellen!

Intusschen is men in Brussel wederom bezig met het organiseren der burgerwacht, welke thans eene geheele krijgshaftige houding aanneemt, om daardoor aan de *dappere verdedigers* van Brussel gelegenheid te geven, zich mobiel te kunnen maken. Wie hier bedaard nadenkt en de gebeurtenissen te Parijs van den 26 Julij en volgende dagen nog versch in het geheugen ligt, ziet de gebeurtenissen der komende dagen met zekerheid te gemoet.

De heer *van Meenen* is vooreerst gouverneur, en den heer *Claes* district commissaris van Leuven; de andere heeren zullen successievelijk worden aangesteld.

Tegen 12 uren, is het hoofdkwartier hier aangekomen, en Z. K. H. bevindt zich in Hoogstedszelfs paleis op de *place de meir*. Ook zijn de *grenadiers* gisteren avond alhier binnen gerukt, welke troepen door anderen staan gevolgd te worden.

Naschrift. Op het oogenblik ontvangt men alhier de tijding dat *Xperen*, *Meenen* en *Mons* voor ons verloren zijn. De Hollandsche officieren uit *Xperen* en *Meenen*, hebben vrijgeleide gekregen om naar huis te gaan. In *Mons* zijn alle Hollandsche officieren door hunne Belgische kameraden gevangen genomen en naar Brussel opgezonden: waarlijk zeer Broederlijk! Alle Belgische miliciens zijn in die provincie op den 1sten vertrokken, om naar Brussel te snellen, waar men bezig is 58 bataillons van 1000 man ieder te formeren. 52 stukken kanon staan thans op de *Boulevards* van Brussel geplant. Don *Juan van Halen* logeert in het paleis des Konings!

De generaal *Gonthals* is gedeserteerd en in Brugge in triumph ingehaald.

In Gent hebben den 29sten weder oproerige bewegingen plaats gehad, hetgeen niet te verwonderen is, alzoo het meer en meer blijkt, hoe daar en elders het gemeen, door het uitdeelen van geld, door het verspreiden van valsche geruchten, en door nog meer schandelijke middelen, wordt opgeruid en als gedwongen om misdrijven te begaan.

In den avond van dien dag hadden er namelijk talrijke zamenscholingen plaats, niettegenstaande de stedelijke regering alle vereenigingen van meer dan 5 personen had verboden. Ook had het gemeen, door middel van karren, drie bruggen veroverd. De bezetting was evenzeer als de burgerwacht, geheel onder de wapenen, en er waren vier stukken geschut met brandende lonten op het Sint Michiels-plein geplaatst. Toen de zamenscholingen al te dreigend werden, heeft zoo wel de bezetting als de burgerwacht op het gemeen geschoten of hetzelfde met geweld uit een gedreven. De burgerwacht heeft zich onder anderen van twee der bovenvermelde bruggen meester gemaakt, en daarbij een' muiter doodgeschoten en twee gekwetst. Ook aan onze zijde zijn twee ruiters, door het gemeen, hetwelk met steenen wierp, doch ook voor een gedeelte van wapenen voorzien was, gekwetst. Des avonds ten tien ure waren alle zamenscholingen uiteingedreven, en vleidde men zich, dat de nacht rustig zoude afloopen.

Wij hebben, in ons laatst-voorij nummer, art. Breda bladz. 3 kolom 2, gemeld, dat het uit Brugge getrokken krijgsvolk te Ostende binnen getrokken was, en, in dat zelfde nummer, bladz. 4, art. Antwerpen, dat de bezetting van Ostende met eene stoomboot te Vlissingen was overgebracht. Wij achten het noodig, ten einde deze schijnbare tegenstrijdigheid te verklaren, onzen lezer het volgende hoe zeer eenigzins oud; echter nog weinig bekend berigt mede te deelen:

Zondag 11., ten 6 ure, is de volksbeweging te Ostende begonnen. Het volk begaf zich, onder de Brabandsche vlag, met zekeren *Jan Bataille*, een oud zee-officier, aan het hoofd, op marsch, en trok naar de groote markt, alwaar de wacht weldra ontwapend werd. Een gedeelte der troepen van de bezetting snelde toe, om dezen post te hernemen en de soldaten maakten ten dien einde een peloton-vuur op de burgers, ten gevolge waarvan onderscheiden derzelven gedood of zwaar gekwetst werden. De driekleurige vlag werd daarna, door de troepen van de bezetting, van het stadhuis geltaald. Den volgenden dag, maandag, bleef alles rustig, zoodat de van Brugge gekomen troepen zonder tegenstand de stad konden

binnen trekken. Maar dingsdag begonnen de onlusten op nieuw; daar heerschte misnoegen onder de troepen; de Belgen onder dezelve gaven hunne wapenen aan het volk over en de Hollanders vertrokken, op twee stoombooten, naar Vlissingen.

De generaal-majoor, kommandant van West-Vlaanderen kondigde alstoen de navolgende proclamatie af:

» » *Luwonen van Ostende.* Onderrigt, dat de tegenwoordigheid der Hollanders alhier de eenige oorzaak der onlusten was, die deze stad veronttrusten, heb ik hen verzocht, zich te verwijderen. Zij zijn vertrokken en gij wordt niet dan door Belgen gekommandeerd. Ik darf verhoppen, dat gij, na dat ik u deze dienst bewezen heb, niet vorderen zult, dat oude militairen, welke nooit aan de eer ontrouw zijn geweest (*zie hier boven*), hunnen eed zouden schenden. Alle Belgen zullen gevoelen, dat zulks onmogelijk is. Ik reken op den goeden geest, die de ingezetenen dezer stad bezielt, om mij, met al hunne magt, in het handhaven der orde bij te staan.

» » Ostende, den 29sten
Sept. 1830.

De generaal-majoor, kommandant der provincie.
Ch. GÖTHALS.

Gent, den 1sten October.

De raad-kamer van onze regtbank, overwegende, dat de openbare rust in gevaar kon raken, wanneer men den heer *E. Beaucarne*, onzen uitgever, langer gevangen hield (*zie ons laatst-voorij nummer bladz. 3*), heeft gisteren besloten hem los te laten. Hij is dienvolgens dan ook heden vrijgekomen en onze drukpersen zijn ontzegeld.

Gisteren is de heer *van Crombrughe*, onze burgemeester, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, uit s' Hage, in deze stad terug gekomen.

van den 2den Oct.

Ons fransch dagblad behelst heden een berigt, van den gouverneur der provincie, van den 29sten Sept. gedagteekend en van den navolgenden hoofdzakelijken inhoud:

» De heer *van Caneghem*, lid van het collegie van gedeputeerde staten is benoemd, om zijne functien te vervullen zoo lang de wettige orde gehandhaafd zal worden en van het oogenblik af, dat hij gouverneur zich in het geval zal bevinden van zich te moeten verwijderen. De heer *Lippens*, lid van hetzelfde collegie is, in dezelfde omstandigheden, en onder dezelfde voorwaarden benoemd, om de functien van griffier der staten waar te nemen.

Opgemeld besluit is met kennis en goedkeuring van gedeputeerde staten genomen.

Nog is alhier afgekondigd en aangeplakt geworden het volgende

Berigt van de regering der stad Gent.

De regering brengt ter kennis der burgers, dat, ingevolge de tusschen de militaire en burgerlijke gezagvoerders gemaakte overeenkomst, de troepen der bezetting zich binnen vier en twintig uren in de Citadel zullen begeven en dat zij, tot hun vertrek derwaarts, gemeenschappelijk met de burgerwacht tot handhaving der publieke rust zullen medewerken, gelijk mede om alle wanorde te voorkomen, welke niet dan onberekenbaar nadeelige gevolgen zou kunnen na zich slepen.

De regering vleit zich, dat de ingezetenen van alle rangen, van alle handteeringen of beroep, en vooral de klasse der handwerkslieden de bezorgdheid hunner magistraats-personen, in deze gewichtige omstandigheden, naar waarde zullen schatten en dat allen bij voortdoring zullen medewerken, om de publieke vrede in deze nijvere stad te handhaven.

Zij behoeft hier geenszins te herinneren, dat bijzonder de klasse der ambachtslieden slechts bij onlusten verliezen kan, en houdt zich overtuigd, dat alle ingezetenen hunne pogingen zullen ondersteunen, terwijl zij, van hare zijde, noch moeite, noch zorg zullen ontzien, om het geluk van allen te verzekeren.

Gegeven in buitengewone raadsvergadering der regering, den 30 Sept. 1830,

De Burgemeester president, VAN CROMBRUGHE.

Ter ordonnantie van den Raad,

ROTTIER, Secretaris.

Onze gouverneur is indedaad, op den middag van den 30sten, van hier vertrokken, en heeft den weg naar Sas van Gent ingeslagen. De gebannen redacteur van den *Catholique*, de heer *Barthélemy*, alhier terug verwacht.

LETTERKUNDIGE BERIGTEN.

1. De Afscheiding van België, vooral uit een zedekundig oogpunt beschouwd. Door een Noordnederlander. Te Amsterdam bij A. VINK, 1830 8 bladz. in 8°. de prijs is. f. 0,15.

2. *Opwekking en Bemoediging aan mijne Landgenooten, bij het oproer, dat in sommige onzer zuidelijke gewesten plaats heeft. In Dichtmaat door J. P. VERHAGEN.* Te Amsterdam, bij A. VINK, 1830; 7 bladz. de prijs is . . . 0,15

Wij voegen deze beide, op de omstandigheden betrekking hebbende stukjes bij elkander, omdat op beiden nagenoeg dezelfde uitspraak toepasselijk is. Het doel der vervaardigers is uitmuntend; het eerste heeft zelfs eene zeer ernstige, zedelijke strekking; doch de uitvoering, zoo wel van dat in dichtmaat als van het onberijmde, verdient minder deze goedkeuring. De titel van n° 1. belooft veel meer dan hier gegeven wordt, en, om de daarin voorgestelde redenen tegen de afscheiding aan te nemen, zoude men grondiger betoog kunnen eischen, dan dat, waarmede de schrijver voldaan is.

In N° 2 komen het oor kwetsende misslagen voor, zie couplet 7, zoo ook uitroepingen, die door de gebeurtenissen der laatste dagen gefogenstraft zijn, zie couplet 12.

Neemt men den goeden wil, in plaats van het geschrift zelf, in aanmerking, dan verdienen deze beide stukjes eenigen lof.

Verzameling der werken van A. FOKKE Simonisz. Te Amsterdam, bij J. C. VAN KESTEREN 1830, eerste deel 280 bladz. in klein 8°, de prijs van dit deel is, bij uitscheiding . . . f 1,20. Na het sluiten der inschrijving, met 15 November 1,50.

Onder het groot getal schrijvers, hetwelk de drukpersen gedurig in beweging houdt, zijn er slechts weinigen, die op den naam van *Comische, Ironische of Humorige* aanspraak kunnen maken. Onze verdienstelijke landgenoot heeft zich door onderscheidene werken, als zoodanig, eenen regtmatigen roem verworven. Als *Ironisch en Comisch* schrijver zal niemand hem dien roem betwisten, en moge hij al niet, in den fijnsten en volsten zin des engelschen woords *humor, humoristisch* schrijver zijn, zeker is het, dat alle zijner geschriften daarop toch eenige aanspraak mogen maken, als zeer nabij aan de beteekenis van het *humor* grenzende. De werken van dezen nederlandschen *Luciaan* zijn bekend. Menig een, genegen zich die werken aan te schaffen, ondervondt, dat dertelver schaarschheid hem de vervulling zijner wenschen onafbreukbaarst, ja nagenoeg onmogelijk maakte. Het was daarom een gelukkig denkbeeld van den Heer van KESTEREN, om van die werken van FOKKE, waarvan hij eigenaar was, eene nieuwe en goedkope uitgave te vervaardigen, en hooft aangenaam moet deze onderneming eiken letterminnaar zijn. Wij hopen, dat het voorbeeld van den Heer v. K. de eigenaren der overige werken van FOKKE tot eene gelijke uitgave zal aanspooren, ten einde weldra eene volledige verzameling der geschriften des verdienstelijken mins, voor eenen matigen prijs, algemeen verkrijgbaar zij.

Het eerste deel der hier aangekondigde verzameling bevat zes redevoeringen over de *typerken des menschelijken levens*, namelijk: *de Geboorte, Kindersheid, Jongelingschap, Mannelijken onberouwen, Grijsheid en Dood*. Deze vertogen vallen niet in des schrijvers meest eigene wijze, maar zijn alle met den hoogsten ernst vervuld. Men vindt in deze redevoeringen de nuttigste werken voor ouderdom en jeugd, en de daarin vervatte lessen van godsvrucht en ware levens wijsheid maken dezelve tot een waardig leesboek in alle huisgezinnen, waar de voorvaderlijke ernst nog niet geheel verbannen is.

De vijf volgende deelen, waarmede deze verzameling voltallig is, zullen bestaan: *het Ironisch-Comisch woordenboek, de Karakteren der Meesters, de verhandeling over de algemeene Gelaatskunde; het leven van DORST; het toekomstig Jaar 3000; Amsterdamsche Burgers; winteravond-attspanningen; de Amsterdamsche kermis; verzameling van zinledige uitdrukkingen; Redevoeringen over onderscheidene onderwerpen, en eindelijk eene karakterschets van den Schrijver.*

Men ziet, uit deze opgave, dat men nog een' schat van schoone en goede zaken te wachten heeft. De herinnering aan de hier opgenoemde vertogen, gevoegd bij de lezing van de eerstgenoemde zes verhandelingen, doet ons met verlangen naar de voortzetting dezer onderneming uitzien. De heer v. K., die aan deze, waarlijk schoone uitgave niets gespaard heeft, ynde, in een ruim debiet, aanmoediging, tot eene speedige voltooiing van zijnen, zoo loffelijk begonnen arbeid.

Men zeer gelijkelijk portret van FOKKE, een fraai vignet en een

fac simile, dat volmaakt des schrijvers handschrift voor oogen stelt, versieren dit werk.

ADVERTENTIE.

De post van **RECTOR** der Latijnsche Scholen alhier eerlang zullende openvallen, zoo worden de Aspiranten voor denzelfden uitgenoodigd om, voorzien van de noodige bewijsstukken, zich vóór den 16 dezer maand October, bij H. H. Curatoren der genoemde scholen aan te melden. Zullende tot voormelden post geene andere personen in aanmerking komen, dan die, met den graad van doctor in de letteren, beproefde kunde, gepaste leerwijze en een onbetwopen zedelijk gedrag vereenigen.

De voordeelen, aan dezen post verbonden, zijn, behalve de schoolgelden, een Traktement van *Duizend en vijftig Gulden*, mitsgaders een vrije woning, niet ongeschikt tot het houden van Kostleerlingen.

Breda, den 1sten October 1830.

PUBLIEKE VERPACHTING

VERHURING.

BURGEMEESTER en **WETHOUDERS** der Stad **BREDA** zullen, op Donderdag den 21 October 1830, des middags ten twaalf ure, ten Stadhuijze alhier, aan de Hoogen- en Meestbiedenden

VERPACHTEN:

- 1. Het **INGELD** op de versche **VISCH**.
- 2. De **VISSCHERIJEN** op de *Rivier de Mark*, boven en beneden de Stad, in twee Perceelen.

En voorts VERHURDEN:

- 1. Den **KELDER** onder het *Stadhuis*.
- 2. Den **KELDER** onder Stads *Vleeschhal*.

Alles voor den tijd en termijn van **DRIE JAREN**, ingaande met den 1 Januarij 1831, en eindigende den laatsten December 1833; waarvan de *condities*, op de gewone dagen en uren, inmiddels voor een iegelijk ter Stads Secretarij ter lezing zullen voorhanden liggen.

BREDA, den 27 September 1830.

Ter Ordonnantie van **BURGEMEESTER** en **WETHOUDERS**;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAIKES.

BEKENDMAKING.

DE AGENT VAN HET DOMEIN IN HET DISTRICT ZEVENBERGEN maakt bij deze bekend, dat de Verpachting van het **NIEUWE VEER** onder Terheiden, in plaats van den 25^{en} dozer, zal plaats hebben binnen Zevenbergen op Donderdag des 7^{en} October aanstaande des voormiddags om 10 ure.

Zevenbergen, den 21 September 1830.

GROENEVELDT.

Berigt op eene derde verbeterde en goedkope uitgave van **J. F. MARTINET**, Huisboek voor vaderlandsche Huisgezinnen; met eene voorrede van **J. F. MARTINET KUIPERS**, Predikant te *Groningen*.

Dit werk zal gedrukt worden met dezelfde letter, papier en formaat als de 6de uitgave van zijnen *Katechismus* in 4 deelen, en het vaderland en het Vereenigd Nederland 6 deelen, 3de druk, en zal ongeveer 350 bladzijden beslaan.

De prijs is: Bij Inteekening op drukmediaan. . . f 2,40.

Idem op velijn. f 2,90.

De Inteekening geschiedt bij **JOH. NOMANEN ZOGN.** Boekhandelaar, Boek- en Plaatdrukkers te *Kalt-Bommel*, en alom, tot den 31sten October 1830.

De inhoud dezes werks is: Aan de *Vaderlandsche Huisgezinnen*. — Aan twee ondertrouwe *Lieden*. — Aan twee jonge *Echtgenooten*. — Aan jonge *Echtgenooten* over de lichamelijke opvoeding. — Aan jonge *Echtgenooten* over de zedelijke opvoeding. — Aan *Kinderen*. — Aan *Jongelieden*. — Aan *Dochters*. — Aan de *hoofden der Huisgezinnen*, ten aanzien der dienstboden. — Aan *Dienstboden*. — Aan de *hoofden der Huisgezinnen*, aangaande de *Godsdienst*. — Aan de *Ouden* van dagen.